

Gyöngyösoroszi Község
Helyi Esélyegyenlőségi Program
felülvizsgálata

Gyöngyösoroszi Község a 2018. évben elkészített Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előírt határidőben 2020. decemberében felülvizsgálta.

A felülvizsgálat során a dokumentum helyzetelemzést tartalmazó fejezetei aktualizálásra-, valamint az Intézkedési tervben szereplő feladatok teljesülése áttekintésre került.

A HEP felülvizsgálata során a veszélyhelyzet miatt a Fórum megtartására nincs lehetőség, ezért a HEP elkészítésében részt vevő szervezetek részére írásban kerülnek elküldésre a felülvizsgálat során javasolt módosítások.

A 2018. évben elfogadott 5 évre szóló HEP 7 intézkedéseinek határideje lejárt, melyek közül 3 megvalósult. A hátralékkezelési szolgáltatás bevezetésének elmaradását a szükséges pénzeszköz hiánya okozta. A további intézkedések teljes mértékű teljesülését a kialakult veszélyhelyzet gátolta.

Ezeket az intézkedéseket az Önkormányzat továbbra is folyamatosan biztosítja, a kitűzött célok megvalósítása érdekében. Ezeket a jól működő intézkedéseket a jövőben is tovább kell folytatni, fenntartani.

A 2018. évben meghatározott intézkedések közül 4 db még folyamatban van. A felülvizsgálat során új intézkedéseket foglalmaztunk meg, illetve módosítottunk.

A folyamatban lévő és az új intézkedések megvalósításhoz, valamint a már megvalósult eredmények további folytatásának biztosítása érdekében szükséges a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és kiaknázása.

A HEP 5 célcsoportjára vonatkozóan az alábbi megállapításokat tettük:

1. **Mélyszegénységben élők és a romák helyzetének** felülvizsgálata kapcsán a jövedelmi és vagyoni helyzetre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, ezért annak megállapításához a foglalkoztatottság, a munkaerő-piaci integrációs folyamat adatai lehetnek iránymutatók.

Mindkét nem esetében csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. Továbbra is fontos a munkaerő-piacra való visszakerülés esélyének növelése érdekében a szakmai végzettséget adó képzésekhez való csatlakozás és az érintettek képzésben való integrálása.

A roma lakosságon belül a mélyszegénységben élők helyzetének feltételezett oka az alacsony iskolázottsági szint, a munkanélküliség és a családon belüli magas gyermeklétszám lehet.

A közfoglalkoztatásban részt vevő személyek száma folyamatosan csökken, egyrészt azért, mert a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya csökkenő támogatási összeget biztosít a település részére, másrészt a településen élő munkaképes személyek közül egyre kevesebben működnek együtt a Foglalkoztatási Osztállyal.

2020. évtől a településen élő nagykorú személyek részére biztosított a napi egyszeri meleg étkezés, Népkonyha működtetésével.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nagyarányú a munkanélküliség a településen	foglalkoztatási programok szervezése, közfoglalkoztatásban való részvétel
a településen élő munkanélküliek között nagyarányú az alacsony iskolázottság	felnevelési lehetőségek igénybevétele
Adósságcspadba került családok a szociális pénzbeli támogatások rendszerében ragadnak	Családok helyzetének nyomon követésére jó gyakorlatok gyűjtése, bevezetése

2. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység terület felülvizsgálata kapcsán megállapítottuk, hogy a gyermekek létszáma folyamatosan növekszik, ennek ellenére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek létszáma évről-évre csökken. Ennek oka, hogy a jogosultsági feltételek nem változtak, a minimálbér emelkedésével és a családi adókedvezmény igénybevétele miatt sokan kiesnek az ellátásból.

A helyi általános iskolában étkező, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult gyermekek esetében a Gyöngyösorszi Önkormányzat továbbra is átvállalja az étkezési térítési díj szülőket terhelő összegét, ezzel is elősegítve a gyermekek megfelelő ellátását.

A helyi óvodába járó gyermekek száma folyamatosan csökken, mivel a szülők a közeli városban dolgoznak, így gyermeküket is a város óvodáiba íratják be, majd később általános iskolai tanulmányaikat is ott végzik.

A településen továbbra sincs bölcsőde, de a Gyöngyös Városi Önkormányzattal kötött ellátási szerződés értelmében a bölcsődés korú gyermekek ellátása Gyöngyös városi bölcsődében biztosított.

Az IKSZT adott teret a településen élő gyermekek részére szervezett média képzésnek, ahol a gyermekek megismerkedhettek a filmkészítés alapjaival és a szükséges eszközök kezelésével.

A Gyöngyösorszi Nemzetiségi Önkormányzat a továbbiakban is biztosítja az általános iskolába járó roma gyermekek részére a tanszereket, a pályázati feltételeknek megfelelő középiskolásokat ösztöndíjban részesíti, ezzel is ösztönözve a rendszeres iskolába járást, az igazolatlan hiányzások csökkenését.

A Gyöngyösorszi Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával és a helyi könyvtáros szervezésében és vezetésével létrehozásra került a roma származású fiatalok köréből egy labdarúgó csapat, a szükséges eszközök beszerzését és a versenyeken való részvételt a nemzetiségi és a települési önkormányzat közösen biztosítja.

A művelődési ház udvarán a korábban kialakított szabadtéri kondipark és egy új játszótér kialakítása segíti a gyermekek részére a szabadidő hasznos eltöltését.

A Gyöngyösorszi Önkormányzat a nyári szünidő teljes időtartama alatt biztosítja a jogosult gyermekek részére a szünidei étkezést, nemcsak a jogszabályban előírt számú napokon.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a veszélyeztetett gyermek száma, magas HH/HHH gyermeklétszám	hatékony jelzőrendszer kiépítése, működtetése, felzárkóztatást, fejlesztést igénylő programok kialakítása
gyermek nyári napközbeni felügyelete nem teljesszűnően biztosított	nyári gyermekfelügyeletet biztosító jó gyakorlatok felkutatása, szünidei- és sportprogramok szervezése, nyári tábor szervezése

3. **A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége** területén megállapítható, hogy a nők foglalkoztatási helyzete jelentősen nem változott. A mélyszegénységben élők és a romák helyzetének vizsgálata során is megállapításra került a közfoglalkoztatottak számának csökkenése, sok esetben a nők a kialakult családmodellhez történő ragaszkodást, a gyermekek ellátását hozzák fel indoklasként, amiért nem élnek ennek lehetőségével.

Az óvodai férőhelyek biztosításával az ellátás minden gyermek részére elérhető, akik 2,5 éves korukat betöltötték és szobatiszták, ezzel is segítve a szülők munkaerőpiacra történő visszakerülését.

A roma származású nők részvételével önismereti program szervezése történt, folyamatos segítségnyújtással önéletrajz és egyéb anyagok elkészítésében a munkahelyi pályázatokhoz.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők munkaerő piaci szerepvállalása és gyermekvállalás gyermeknevelés összeegyeztethetőségének nehézségei	A nőket helyi szinten fokozottan érintő problémák beazonosítása. A problémákkal kapcsolatos fórumok, programok, tréningek szervezése, az intézmények, civilek segítségével.
A családon belüli erőszak előfordul, de nincs adat, sem kidolgozott kezelési módszer	Családon belüli erőszak előfordulásának feltérképezése. Jó gyakorlatok összegyűjtése, kezelési módszerek kidolgozása. Partnerek (egészségügy, oktatás, rendőrség) bevonása.

4. **Az idősek helyzete, esélyegyenlősége** területén megállapítható, hogy az idősek szerepvállalásai folyamatosan átalakulnak. Amíg nem hátráltatják a közösséget, családot, addig tiszteletben tartják őket, amikor már az ellátásukról önállóan nem tudnak gondoskodni ők maguk is keresik a lehetőségét a szociális intézménybe történő bekerülésüknek. A család megélhetésének biztosítása érdekében sajnos a családtagok nem maradhatnak otthon, hogy az idős családtagjukat ápolják, gondozzák.

A szociális étkezésben részesülők száma folyamatosan emelkedik, az ellátásuk megoldott, jó színvonalú.

A településen 2020. év második felétől elérhető a Mobil Okmányiroda, mely az idősek számára is elérhetővé teszi a településen történő ügyintézését.

Folyamatban van a térfigyelő kamerarendszer fejlesztése, ezáltal a közbiztonság növelése, mely az idősek, egyedül élők számára nyugodtabb körülményeket biztosít.

Kialakításra került a település belterületén egy új autóbuszmegálló, megkönnyítve az idősek részére a közforgalmú közlekedés igénybevételét. A korábban meglévő buszmegállók korszerűsítésre kerültek, több közterületi pad kerül kihelyezésre.

A település útjainak, közterületek karbantartásához (kaszálás, hóeltakarítás, stb.) traktor és kiegészítő eszközök beszerzése történt, a kiegészítő eszközök köre a későbbiekben még szükség szerint bővíthető.

A településen működő Női Klub főként az idősek részére rendszeresen szervez kirándulásokat, programokat, de az autóbusz szabad férőhelyeit a fiatalabb korosztály tagjaival töltik fel.

A háziorvosi rendelőben már évek óta heti rendszerességgel megtörténik a laborvizsgálatok elvégzéséhez szükséges vérvétel, melyet ezt követően az önkormányzat saját gépjárművel szállítja a Gyöngyösi Bugát Pál Kórház laboratóriumába, a vizsgálati eredmények is a háziorvoshoz érkeznek vissza.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idősek száma, egyedül élő idősek kapcsolattartásának nehézsége a családtagokkal	Idősek segítése generációk közötti együttműködés keretében, egyedül élő idősek kapcsolattartásának nehézsége a családtagokkal. Idősek információs társadalomba történő bevonásának támogatás
Generációk közötti kapcsolati nehézségek	Generációk közötti együttműködést elősegítő jó gyakorlatok, modellek gyűjtése, ezek nyomán közös kulturális, közösségi programok szervezése
Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	Mobil Okmányiroda működtetése, intézmények akadálymentesítésének továbbfejlesztése
Nem megfelelő közbiztonság	Kamerarendszer fejlesztése

5. **A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége** területén megállapítható, hogy őket a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjainak tekinti, számukra igyekszik megteremteni azokat a feltételeket, melyek a társadalmi életben való aktív részvételüket elősegíti.

A településen több olyan beruházás valósult meg, illetve áll jelenleg tervezési fázisban, mely a későbbiekben a fogyatékkal élők helyzetét megkönnyíti, ilyenek a községi temetőben a sírok közötti közlekedést segítő járda kialakítása, valamint a ravatalozó épületének korszerűsítése, akadálymentesítése.

A településen 2020. év második felétől elérhető a Mobil Okmányiroda, mely a fogyatékkal élők számára is elérhetővé teszi a településen történő ügyintézését.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
középületek akadálymentesítése	Középületek teljes körű akadálymentesítése
közterek, parkok, járdák akadálymentesítése	közterek, járdák, parkok akadálymentes kialakítása, felújítása
A fogyatékkal élők információs társadalomba való bevonása.	Információs eszközök biztosítása, melyek otthoni környezetben nem állnak rendelkezésre
Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	Mobil Okmányiroda működtetés

A jövőben is indokolt a településen tevékenykedő civil szervezetek anyagi támogatása, hiszen önkormányzati támogatás nélkül nehezen tudnának működni, holott a társadalmi szerepvállalásuk miatt nagy szükség van rájuk.

A folyamatosan változó társadalmi, gazdasági környezetben az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepük van a közszolgáltatások szervezésében, koordinálásában, illetve az állampolgárok szükségleteinek kielégítésében.

2020. évben a veszélyhelyzet során több olyan intézkedés is történt, mely a célcsoportok részére nyújtott segítséget. Az intézkedések a későbbiekben a korábbi tapasztalatokat is figyelembe véve bármikor újra bevezethetők és kiegészíthetők. Ezek közül néhány:

- IKSZT számítógépei a rászoruló gyermekek rendelkezésére álltak, hogy az online oktatásban részt tudjanak venni,
- az önkormányzat a szociális étkezést saját járművel történő házhoz szállítással biztosítja, a veszélyhelyzet alatt egyszer használatos, eldobható dobozokban,
- a Gyöngyösre és más településekre eljáró gyermekek intézményi étkeztetésében való közreműködés
- a településen élő, minden 10 év feletti lakos részére mosható textilmaszkot biztosított, melyet a helyi óvodában dolgozó óvónők és dajkák varrtak,
- idősek és karanténban lévők részére igény szerint bevásárlás, gyógyszerkiváltás,
- az önkormányzati intézmények fokozott fertőtlenítése.

A HEP felülvizsgálat elfogadás módja és dátuma

I. A Gyöngyösoroszi Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2018-2023) felülvizsgálta. Az észrevételeket a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Gyöngyösoroszi Községi Önkormányzat Képviselő-testületével történt egyeztetést követően, véleményük figyelembe vételével a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) az érintettekkel történő írásbeli ismertetést követően visszaérkezett javaslatokat figyelembe véve Gyöngyösoroszi Községi Polgármestere a .../2020. () KT. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: PM határozat
HEP IT

Gyöngyösoroszi,

Tóth Szilveszter
polgármester

A Gyöngyösoroszi Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, annak felülvizsgálatában részt vettek, és megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Gyöngyösoroszi,

Rácz Jenő
Gyöngyösoroszi Roma Nemzetiségi
Önkormányzat elnöke

Gyöngyösoroszi,

Dudásné Szabó Zsuzsanna
Általános Művelődési Központ
Intézményvezetője

Gyöngyösoroszi,

Kincsesné Molnár Judit
Gyöngyösoroszi Hagyományőrzők
Egyesület elnöke

Gyöngyösoroszi,

Nemcsik Lászlóné
Női Klub Egyesület elnöke

Gyöngyösoroszi,

Fodor János
Dél- Mátra Közhasznú Egyesület
elnöke

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	nagyarányú a munkanélküliség a településen	foglalkoztatási programok szervezése, közfoglalkoztatásban való részvétel
	a településen élő munkanélküliek között nagyarányú az alacsony iskolázottság	felntőttoktatási lehetőségek igénybevétele megszervezése
	Adósságcsapdába került családok a szociális pénzübeli támogatások rendszerében ragadnak	Családok helyzetének nyomon követésére jó gyakorlatok gyűjtése, bevezetése
Gyermek	magas a veszélyeztetett gyermek száma, magas HH/HHH gyermeklétszám	hatékony jelzőrendszer kiépítése, működtetése, felzárkóztatást, fejlesztést igénylő programok kialakítása
	gyermek nyári napközbeni felügyelete nem teljes körűen biztosított	nyári gyermekfelügyeletet biztosító jó gyakorlatok felkutatása, szünidei- és sportprogramok szervezése, nyári tábor szervezése
Nők	Nők munkaerő piaci szerepvállalása és gyermekvállalás gyermeknevelés összeegyeztethetőségének nehézségei	A nőket helyi szinten fokozottan érintő problémák beazonosítása. A problémákkal kapcsolatos fórumok, programok, tréningek szervezése, az intézmények, civilek segítségével.
	A családon belüli erőszak előfordul, de nincs adat, sem kidolgozott kezelési módszer	Családon belüli erőszak előfordulásának feltérképezése. Jó gyakorlatok összegyűjtése, kezelési módszerek kidolgozása. Partnerek (egészségügy, oktatás, rendőrség) bevonása.

Idősek	Magas az egyedül élő idősök száma, egyedül élő idősök kapcsolattartásának nehézsége a családtagokkal	Idősök segítése generációk közötti együttműködés keretében, egyedül élő idősök kapcsolattartásának nehézsége a családtagokkal. Idősök információs társadalomba történő bevonásának támogatás
	Generációk közötti kapcsolati nehézségek	Generációk közötti együttműködést elősegítő jó gyakorlatok, modellek gyűjtése, ezek nyomán közös kulturális, közösségi programok szervezése
	Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	Mobil Okmányiroda működtetése, intézmények akadálymentesítésének továbbfejlesztése
	Nem megfelelő közbiztonság	Kamerarendszer fejlesztése
Fogyatékkal élők	középületek, közterek járdák akadálymentesítése	Középületek teljes körű akadálymentesítése
	közterek, parkok, járdák akadálymentesítése	közterek, járdák, parkok akadálymentes kialakítása, felújítása
	A fogyatékkal élők kapcsolattartási, információjutáshoz való nehézségei.	Információs eszközök, szoftverek elérhetőségének biztosítása, mely az életminőséget javíthatja
	Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	Mobil Okmányiroda működtetés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	álláskeresés koordinálása	partnerek és aktorok: Foglalkoztatási szerv, közfoglalkoztatók, Önkormányzati Hivatal szakemberei (aljegyző, igazgatási ügyintéző) Felelős: polgármester
	közfoglalkoztatás folyamatos működtetése	
	felnőttképzés megszervezése	partnerek és aktorok: Foglalkoztatási szerv, felnőtt képző intézmények pl: TKKI, Dél Mátra Közhasznú Egyesület, EKE Károly Róbert Campus, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: polgármester
	a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékkezelési szolgáltatás bevezetése	partnerek és aktorok: Önkormányzati Hivatal szakemberei, KHSZK Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői Felelős: aljegyző
Gyermekek	HH/HHH gyermek és veszélyeztetett gyermekek felzárkóztató nevelése, oktatása	partnerek és aktorok: Klebelsberg Központ, ÁMK igazgatója, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: ÁMK igazgatója
	nyári gyermekfelügyelet széleskörű biztosítása	partnerek és aktorok: ÁMK igazgatója, települési nemzetiségi önkormányzat; Önkormányzati Hivatal szakemberei, IKSZT munkatárs, helyi egyházközösség Felelős: polgármester
Nők	A nőket a munkavállalás terén helyi szinten fokozottan érintő problémák beazonosítása. A problémákkal kapcsolatos fórumok, programok, tréningek szervezése	partnerek és aktorok: Foglalkoztatási szerv, Hagyományörző Egyesületek, települési nemzetiségi önkormányzat, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: polgármester
	Családon belüli erőszak előfordulásának feltérképezése, kezelési módszerek felkutatása, jó gyakorlat átvétele	partnerek és aktorok: Önkormányzati Hivatal szakemberei, KHSZK Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői, rendőrség munkatársai Felelős: aljegyző

Idősek	Idősek információs társadalomba történő bevonásának támogatása	partnerek és aktorok: IKSZT munkatárs, Önkormányzati Hivatal szakemberei, Női Klub Egyesület Nyugdíjas Klub Felelős: IKSZT e- tanácsadó
	Generációk közötti együttműködést elősegítő jó gyakorlatok, modellek gyűjtése, ezek nyomán programok szervezése	partnerek és aktorok: IKSZT munkatárs, Női Klub Egyesület Nyugdíjas Klub, hagyományörző egyesületek, helyi egyházközösség, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: polgármester
	Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	partnerek és aktorok: közigazgatási szervek, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: polgármester
	Nem megfelelő közbiztonság	partnerek és aktorok: Önkormányzati Hivatal szakemberei, KHSZK Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői, rendőrség munkatársai Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés vizsgálata, fejlesztése a közintézményekben, és a közlekedésben	partnerek és aktorok: FSZK, Önkormányzati Hivatal szakemberei, Felelős: polgármester
	Fogyatékkal élők információs társadalomba történő bevonása	partnerek és aktorok: Önkormányzati Hivatal szakemberei, KHSZK Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői Felelős: polgármester
	Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézségei	partnerek és aktorok: közigazgatási szervek, Önkormányzati Hivatal szakemberei Felelős: polgármester